

Amsterdam Studies

The Truth, the Whole Truth, and nothing but the Truth

Amsterdam Studies is a multi-lingual Internet forum for analyses on political, economic and cultural developments in Europe.

ISSN 1873-3042

Editor-in-chief: László Marác

Internet: www.federatio.org/amsterdamstudies.html

Email: lkmaracz@wanadoo.nl

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Szentkatolnai Bálint Gábor emlékkonferencián kiadott zárónyilatkozat

Issue #23.

15 December 2006

A 2006. december 8-án Budapesten megtartott konferencia célja az volt, hogy újraértékelje Bálint Gábor nyelvészeti és keletkutatói tevékenységét, és visszahelyezze őt a tudományos közélet nagyjai közé.

A konferencia résztvevők mindegyik nagyra értékelte Bálint Gábor tevékenységét, és előadásaik során kijelentették, hogy nyelvészeti és néprajzi adatgyűjtésben is maradandót alkotott. Birtalan Ágnes, mongolista bejelentette, hogy Bálint Gábor kalmük gyűjtései 130 év után várhatóan a közeljövőben kiadásra kerülnek.

A konferencia résztvevői közül meghatározó volt Prof. Angela Marcantonio, nyelvész előadása, aki kimutatta, hogy nem létezik sem finnugor, sem uráli nyelvcsalád, ezzel igazolta a nagy magyar keletkutató eredményeit. Marác László, nyelvész kifejtette, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján szerinte sem igaz a finnugor álláspont, ezt már a XIX. században Bálint Gábor is bebizonyította, de eredményének nyilvánosságra kerülését Hunfalvy Pál megakadályozta. Pedig Bálint Gábor nagyobb nyelvész volt, mint Hunfalvy Pál, hiszen ő az egész nyelv szerkezetét vizsgálta. Czeglédi Katalin nyelvész Bálint Gábor kazáni-török szövegeit elemezte, és az alapján adott helyt a nagy nyelvész helyes következtetéseinek. Ő is elvetette az egyoldalú és kizárólagos finnugor nyelvészet létjogosultságát.

Obrusánszky Borbála történész Bálint történetszemléletéről kifejtette, hogy meghaladta korát, különösen a hun nyelvi és történeti ismeretei kapcsán. Mára történetileg szintén bizonyos, hogy nincs se finnugor, se uráli ősnép, hiszen az elmúlt száz év alatt Szibériából csak hun és szkíta leletek kerültek elő, ráadásul önálló finnugor és uráli kultúrára, társadalomra utaló nyomok egyetlenegy történeti feljegyzésben sem szerepelnek.

A konferencia résztvevői a következő zárónyilatkozatot fogadták el:

Zárónyilatkozat

A Magyarok Világszövetsége (MVSZ) Szent László Akadémia és a Kőrösi Csoma Sándor Magyar Egyetem közös szervezésében 2006. december 8-án megtartott Szentkatolnai Bálint Gábor emlékkonferencia résztvevői sajnálattal állapítják meg, hogy a magyar nyelvtudomány kiemelkedő egyénisége, a mintegy harminc nyelven beszélő nyelvész, Szentkatolnai Bálint Gábor (1844 – 1913), a budapesti, az athéni és a kolozsvári egyetem professzora a magyar tudomány művelői körében nem kapja meg azt az elismerést, amely őt munkássága alapján megilletné.

A tudóst a pályakezdését segítő, Arany János és Fogarasi János által kieszközölt akadémiai támogatást követően már életében háttérbe szorították a politikai eszközökkel hivatalos elméletté tett hipotézis – amely szerint a magyar nyelv a finnugor nyelvcsaládba tartozik – képviselői. Tudományos tevékenysége, a „hivatalosság” tett álláspontot részben cáfoló, részben megkérdőjelező kutatási eredményei sem akkor, sem azóta nem kaphattak kellő nyilvánosságot. Szentkatolnai Bálint Gábort, személyét és munkásságát elhallgatták, gyakorlatilag kirekesztették a magyar tudomány köréből.

A konferencia résztvevői leszögezik, hogy a finnugor-elmélet korántsem olyan megalapozott és egységes, amint azt az elmélet követői – köztük a továbbra is „hivatalosnak” tekinthető jelenlegi akadémiai álláspont képviselői – állítják: önmagában sem koherens és nem egyértelműen támasztják azt alá, sőt, sok esetben cáfolják más társtudományok, a történettudomány, a régészet az ethnográfia, az antropológia és a kulturális antropológia tényei. Az elmélettel szemben megfogalmazódó kétségek és a cáfolatok egyre inkább teret hódítanak az európai nyelvtudományban, így különösen Olaszországban, Hollandiában és a közvetlenül érintett Finnországban is, egyes keleti nyelvtudományok (kínai, mongol) pedig kifejezetten fikciónak tekintik azt.

A konferencia résztvevői ezért kiemelten fontosnak tartják, hogy a magyar nyelvtudományban is megszűnjön a hivatalos elméletté tett nézet kizárólagossága. Válgják szélesebb körben ismertté Czuczor Gergely, Fogarasi János és Szentkatolnai Bálint Gábor életműve, kapjanak lehetőséget, teret és megfelelő nyilvánosságot azok a kutatások és kutatási eredmények, amelyek az ő munkásságuk nyomán keresnek megoldást a magyar nyelv történeti, rendszertani sajátosságainak meghatározására, hozzájárulva ezzel a magyar őstörténet kutatásához is.

Felhívjuk a figyelmet a hatályos magyar alkotmány rendelkezéseire, amelyek szerint a Magyar Köztársaság tiszteletben tartja és támogatja a tudományos élet szabadságát és amelyek szerint tudományos igazságok kérdésében dönteni, kutatások tudományos értékét megállapítani kizárólag a tudomány művelői jogosultak (70/G. §.). Fontosnak tartjuk azonban leszögezni azt is, hogy az alkotmány eme rendelkezései nem adnak felhatalmazást egyetlen tudományos intézménynek sem arra, hogy valamely tudományos, vagy tudományosnak vélt álláspontot kizárólagossá, vagy megkérdőjelezhetetlenné tegyen.

Bár a magyar alkotmány csak a tudomány szabadságát említi, törvény azonban rögzíti a kutatás szabadságát is. A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL törvény nem csupán az Akadémia jogaként, hanem egyben **kötelezettségeként** írja elő, hogy támogassa a tudományok művelését és a tudományos kutatások végzését; öröködjék a tudományos közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és véleménynyilvánítás szabadságán; rendszeresen értékelje a tudományos kutatás eredményeit, szorgalmazza és segítse azok közzétételét, terjesztését és felhasználását.

Erre is tekintettel felkérjük a Magyar Tudományos Akadémiát és az MTA Nyelvtudományi Intézetét, hogy maradéktalanul teljesítse törvényben megszabott feladatát és pótolja mulasztását: ápolja és gondozza a magyar nyelvtudomány jeles tudósai között is kiemelkedő Szentkatolnai Bálint Gábor emlékét, gondoskodjék életművének közkinccsé tételéről, támogassa azokat a nyelvtudományi kutatásokat, amelyek Czuczor Gergely, Fogarasi János és Szentkatolnai Bálint Gábor munkássága nyomán kísérletet tesznek a jelenlegi „hivatalos” álláspont eszközeivel nem kezelhető nyelvi jelenségek feltárására, a magyar nyelv és története minél teljesebb megismerésére, ezáltal is elősegítve a magyar népnak mint etnikumnak a régmúlt kódébe vesző történelme legalább részbeni feltárását.

Budapest, 2006. december 8.

A nyilatkozatot aláírták:

Dr. Aradi Éva, indológus, Pécs
Dr. Balogh Ildikó, pszichiáter, Budapest
Dr. Borcsa János, irodalomtörténész, Kézdivásárhely
Dr. Czeglédi Katalin, nyelvész, Budapest
Dr. Erdélyi István, régész-történész, Göd
Friedrich Klára, Budapest
Jakab Jolán, történelemtanár, Szentkatolna
Kelemen Miklós, történész, Budapest
Dr. Marác László, nyelvész, Amszterdam
Prof. Angela Marcantonio, nyelvész, London
Dr. Medvigy Endre, jogász- irodalomtörténész, Budapest
Dr. Obrusánszky Borbála, történész, orientalista, Mende
Szakács Gábor, Budapest
Dr. Tallós Emil, jogász, Mende